

ЦЕЛИ НА
ХИЛЯДОЛЕТИЕТО
ЗА РАЗВИТИЕ

БЪЛГАРИЯ 2003

Процес

- Общо събрание на ООН, посветено на хилядолетието - септември 2000 г.
- Декларация на ООН на хилядолетието, подписана от 189 страни
- Осем цели на хилядолетието за развитие
- Всички 191 страни-членки на ООН се ангажират с изпълнение на целите до 2015 г.

От глобални към национални цели

- Целите на хилядолетието за развитие и конкретните цели се адаптират спрямо спецификата на националното развитие
- Адаптация на целите с участието на:
 - министерства
 - комисии към Народното събрание
 - администрацията на президента на Република България
 - неправителствени организации
 - медии
 - представители на ООН
- За България, акцент върху присъединяването към ЕС; сравнение с ЕС и присъединяващите се към ЕС страни
- Срок на изпълнение: 2001-2015 г.

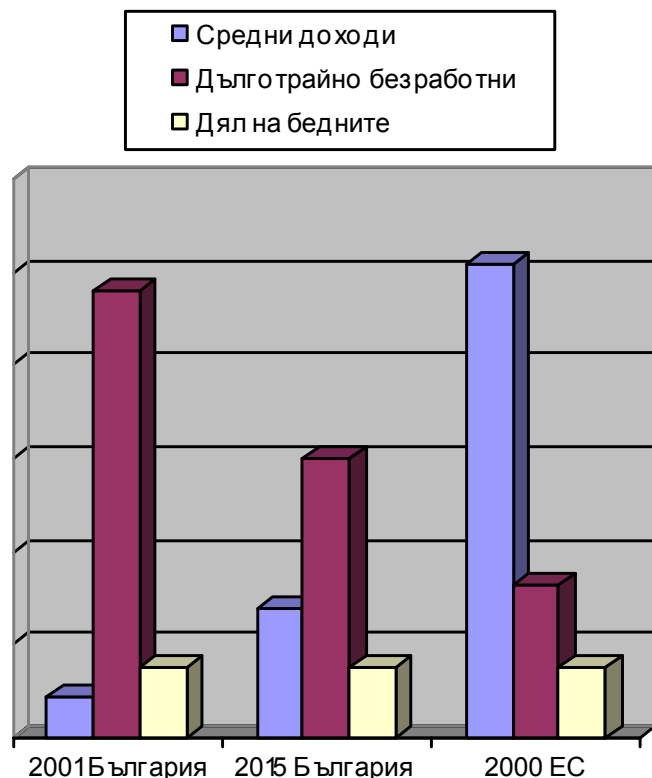
Цели на хилядолетието за развитие

- Преодоляване на крайната бедност и глада
- Постигане на всеобщо начално образование
- Насърчаване на равенството между жените и мъжете и овластяване на жените
- Намаляване на детската смъртност
- Подобряване на здравословното състояние на майките
- Предотвратяване на разпространението на ХИВ/СПИН, малария и други заболявания
- Осигуряване на устойчива околна среда
- Създаване на глобално партньорство за развитие

Цел 1: Намаляване наполовина на крайната бедност и недохранването

	От 2001 г. до 2015 г.	В сравнение с ЕС
Конкретна цел 1	Тройно увеличаване на средните доходи (от €91 на €280)	Около 10 пъти по-ниски доходи от ЕС и два пъти по-ниски доходи от присъединяващите се към ЕС страни (ЕС: €1,018; присъединяващи се към ЕС страни: €200)
Конкретна цел 2	Намаляване на безработицата с една-трета	Около 2 пъти по-висока безработица от ЕС

Цел 1: Намаляване наполовина на крайната бедност и недохранването

Специфични проблеми:

- 30% сива икономика
- Регионални различия
- Различия между селата и градовете
- Различия по етническа принадлежност
 - Вероятността ромите да са по-бедни е 10 пъти по-голяма
 - При етническите турци - 4 пъти по-голяма

Цел 2: Подобряване на основното и средното образование

	От 2001 г. до 2015 г.	В сравнение с ЕС
Конкретна цел 1	100 % начален етап на основно образование (96.4% през 2002 г.)	Блиски нива на развитие
Конкретна цел 2	95 % прогимназиален етап на основно образование (84.4% през 2002 г.)	Блиски нива на развитие
Конкретна цел 3	85 % средно образование	Блиски нива на развитие

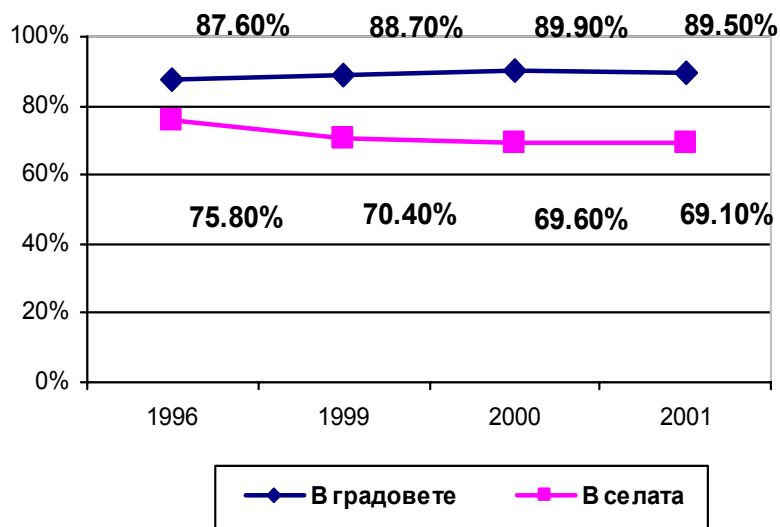
Цел 2: Подобряване на основното и средното образование

Специфични проблеми:

Основно образование

- 7% не завършват I-IV клас (2001 г.)
- Различия между селата и градовете по коефициент на завършване на основно образование (V-VIII клас)
- 2001 г. - 5% по-малко са се записали отколкото през 1990 г. (V-VIII клас)

Нетен коефициент на завършване на 5 - 8 клас по градове и села

Образование по етническа принадлежност

- 42% от ромските домакинства с деца с незавършено начално образование

Цел 3: Насърчаване равенството между жените и мъжете и овластяване на жените

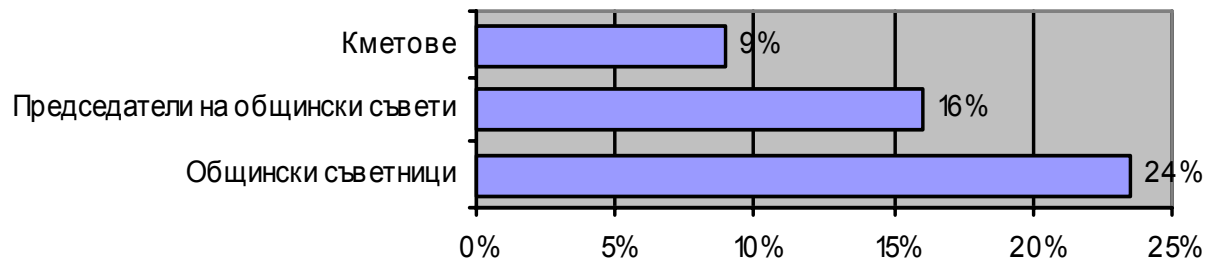
	От 2001 г. до 2015 г.	В сравнение с ЕС
Конкретна цел 1	Премахване на диспропорцията между доходите на мъжете и жените (72% за жените през 2001 г. – 80% през 2015 г.)	Близки нива на развитие
Конкретна цел 2	Осигуряване на участието на жените в управлението (26% през 2001 г. – 40% през 2015 г.)	Близки нива на развитие

Цел 3: Насърчаване равенството между жените и мъжете и овластяване на жените

Специфични проблеми:

- Неравнопоставеност в доходите
- Участие в управлението

Участие на жените в общинското управление

Цел 4: Намаляване на смъртността сред децата

	От 2001 г. до 2015 г.	В сравнение с ЕС
Конкретна цел 1	Значително намаляване на смъртността сред децата (14.4 на 1000 живородени през 2001 г. – 7 през 2015 г.)	Около 2 пъти по-високи нива на детска смъртност
Конкретна цел 2	Всички деца до 1 година да бъдат имунизирани (93.6% през 2001 г. – 99% през 2015 г.)	Близки нива

Цел 4: Намаляване на смъртността сред децата

Специфични проблеми:

- Различия между селата и градовете
 - 18.2 на 1000
 - 12.9 на 1000
- Различия по области и по етническа принадлежност
 - Сливен 29.6 на 1000
 - София 7.6 на 1000
 - Монтана 23.2 на 1000, Разград 22.0 на 1000, Добрич 21.5 на 1000
 - Средно за страната 14.4 на 1000

Детска смъртност
(на 1000 живородени)

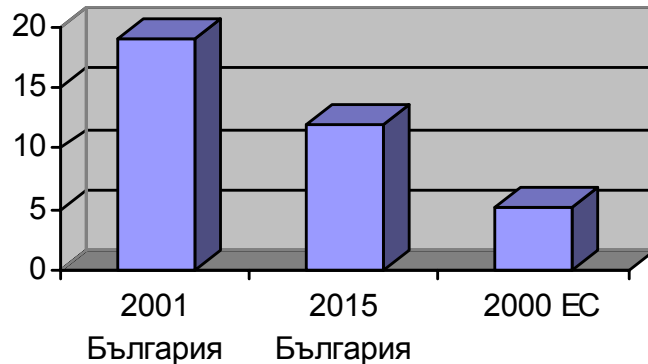

Цел 5: Подобряване здравословното състояние на майките

	От 2001 г. до 2015 г.	В сравнение с ЕС
Конкретна цел 1	Значително намаляване на смъртността сред майките (от 19 на 100 000 живородени през 2001 г. на 12 през 2015 г.)	Около 4 пъти по-висока смъртност сред майките в сравнение с ЕС (ЕС: 5 на 100 000 живородени през 2000 г.)
Конкретна цел 2	Значително подобряване на здравните грижи за бременните	Близки нива

Цел 5: Подобряване здравословното състояние на майките

Смъртност сред майките
(на 100 000 живородени)

Специфични проблеми:

- Различия между селата и градовете
 - 25.5 на 100 000
 - 16.5 на 100 000
- Високи нива на :
 - аборти (750 на 1000 жени)
 - раждания по домовете (сред ромите)

Цел 6: Ограничаване разпространението на ХИВ/СПИН, сифилис и туберкулоза

	От 2001 г. до 2015 г.	В сравнение с ЕС
Конкретна цел 1	Непозволяване разпространението на ХИВ/СПИН епидемия	По-голяма географска близост със страни с ХИВ/СПИН епидемия
Конкретна цел 2	Намаляване наполовина заболяванията от туберкулоза	Около 4 пъти по-висока заболеваемост от туберкулоза
Конкретна цел 3	Четворно намаляване на заболяванията от сифилис	Около 12 пъти по-висока заболеваемост от сифилис

Цел 6: Ограничаване разпространението на ХИВ/СПИН, сифилис и туберкулоза

Специфични проблеми:

ХИВ/СПИН

- Ниско разпространение, но сериозна опасност от рязко разпространение
- Уязвими групи
 - Подрастващи и млади хора, ромска общност, интравенозни наркомани, проституиращи мъже и жени, мъже, които правят секс с мъже

Сифилис

- Разпространението на сифилис нараства 8 пъти между 1990 г. и 2000 г. – по-високо в градовете

Туберкулоза

- Рискови групи
 - Роми, затворници, ХИВ инфектирани

Цел 7: Осигуряване на устойчива околна среда

	От 2001 г. до 2015 г.
Конкретна цел 1	Да се интегрират принципите на устойчивото развитие в националната политика и програми и да се преустанови загубата на природни ресурси
Конкретна цел 2	Да се намали делът на хората без достъп до питейна вода и добра канализационна инфраструктура

Цел 7: Осигуряване на устойчива околна среда

Специфични проблеми:

- Водоснабдяване и канализация
 - Водоснабдителната система обслужва 98% от населението
 - 81% от селата са водоснабдени с питейна вода спрямо 100% от градовете
 - Загубите на питейна вода са 53% за страната поради амортизирана водоснабдителна система
 - Канализационна мрежа: 2% от селата спрямо 70% от градовете
- Биологично разнообразие

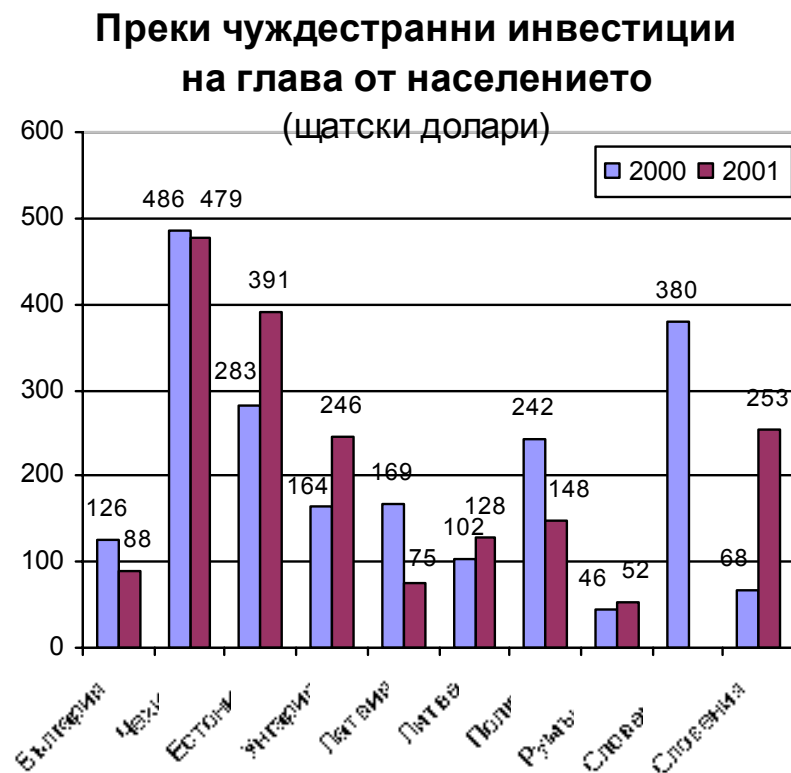
Цел 8: Създаване на партньорство за развитие

	1990	2001	2015
Конкретна цел 1: Създаване на среда за преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ)			
Дял на ПЧИ в БВП	--	5.1%	15%
Конкретна цел 2: Поддържане на устойчиви нива на обслужване на външния дълг			
Дял на външния дълг в БВП	160.4%	63.9%	55%

Цел 8: Създаване на партньорство за развитие

Специфични проблеми:

- Приватизацията е почти приключила – бизнес климатът е решаващ
- ПЧИ неравномерно разпределени: София 50% в общите ПЧИ

Следващи стъпки и инициативи

- Проследяване и отчитане
- Застъпничество
- Обществен диалог